

איך אומרים ש'לום בפרסית

סיכום חגיגות פורים בשושן, הכנות לראש השנה האניבי בטהרן, וכל מה שתצטרכו להביא לסדר פסח בבית חב"ד או אצל קהילת יהודי פרס – על הכול תוכלו לקרוא בניוזלטר של וספחת התרבות בשגרירות ישראל באיראן באניב תת"ח, עשרים שנה אחרי חידוש היחסים הדיפלומטיים בינו ובין הרפובליקה הכנר לא כל כך אסלאמית • תמר עילם גינדין

צילום: תרם צחי

ש

ליום לכל חברי השגרירות ואוהביה! אני עדיין נפעמת ונרגשת מהבכורה של האופרה "המלכה" בפרים, למרגלות תל שושן – חורבות ארמון המלוכה הקדום בעיר שוש. תודה לכל הישראלים והאיראנים שגרשו את המתחם והשאירו אותו נקי, שצחקו ובכו יחד עם הרמויות, ומחאו כפיים במשך שלושה הרנים תמימים. אני מצרפת הולוגרמה מתוך הופעה, להנאתכם. להופעה בהמראן לא הצלחתי להגיע, אבל נמסר לי שגם שם היו תגובות רומות.

תודה לצוותי בתי האופרה של אהוא ושל תליאביב על שיתוף הפעולה הנפלא הזה. תודה למתרגמי מוג האויר של מחוז ח'וסטאן על התאמת הטמפרטורה – אני יודעת שזה היה מאתגר הפעם. תודה למקבילי **אייש ספ'אני**, נספח התרבות של איראן בירושלים, על התיאום ועל ארגון הופעה במצדה שבוע אחר כך. שמעתי שגם שם היה נהדר ונשאר נקי. ההפקה מסרה לי שכבר יש חמנות מבתי אפירה ברחבי העולם, ואני בטוחה שתהיה למופע הצלחה כבירה לפחות כמו של הספר הסדרה, אם לא יותר.

ואם בספרות עסקינו, בחודש שעבר השקנו את האנתולוגיה החדשה של שירה עברית מכל הזמנים, מורד המלך ועד משוררי הדור הצעיר, בתרגומם המופתי של המתרגמת והותיקה אורלי נוי והמתרגם המבטיח **ארדשיר ח'ושנב**. זהו עוד ספר בסדרת תרגומי המופת של הוצאת ורש, במימונה הנדיב של קרן נוריאן, המעודדת תרגומי ספרות ושירה בין שתי השפות.

יזמות ישראלית-איראנית הנה תמונה ממפגש חשיפה שקיימנו בשבוע שעבר לסטודנטים איראנים המעוניינים ללמוד באוניברסיטאות בישראל. נציגי תאי הסטודנטים האיראנים באוניברסיטאות הציגו בפניהם את תוכניות הלימודים, וגם את חיי הקהילה של הסטודנטים ושל אנשי העסקים האיראנים בישראל. נציגינו סיפרו על מכינות העברית המתקיימות בשגרירות ובקונסוליות באיראן, וכן על המכינות באוניברסיטאות עצמן. בניוזלטר החודשי סיפרתי לכם על פרויקט "בינה" (בפרסית "בינא") – תוכנית "זימים צעירים" ייחודית לתלמידי 5 יחידות בפרסית בבתי הספר באיך, ולתלמידי עברית-מוגבר מהתיכונים באיראן. הבטחתי לכם עדכונים, והדיני מקיימת. השקנו את התוכנית בסתיו. ארבעים בני נוער נבחרו משתי המדינות אחרי מבחני אישיות ומבחני שפה, והם נפגשים אחת לשבוע – פעם באיראן, פעם בישראל ופעם במפגש הולוגרמות. בשלב הראשון הם קיבלו הרצאות

וסדנאות בנושאים הקשורים לעסקים וליזמות, שעה בעברית ושעה בפרסית, עם זמן לשיחה חופשית ביניהם. בחורף עברנו לשלב הבא, ובו התחלקו בני הנוער לקבוצות יומים. ככל קבוצה חברים המישה תלמידים איראנים וחמישה ישראלים, שמתכננים ומוציאים לפועל פרויקטים מסחריים משותפים. בהולוגרמה המצורפת התלמידים מספרים על המצרים שלהם. עכשיו הגענו לישראל האחרונה, של הגשמת הפרויקטים, וכאן גם אתם נכנסים לתמונה. בקישור הזה אתם מצביעים לקבוצה שהמיום שלה מוצא חן בעיניכם ביותר, באמצעות רכישת המוצר או השירות שהגתה.

מלבד שיפור השפה וטיפוח היזמות נוצרו חברויות אמיצות, והתלמידים כבר ביקשו שנמשיך את המסלול גם במחנה קיץ. התוכנית מתקיימת בחסות משרד החינוך של שתי המדינות, ובחסות חברת שלומיאן טרייד, יבואנית מכוניות איראן/הודו לישראל. ועכשיו – לאירועי האביב.

נרוז: ראש השנה

אני שמחה לחזק אתכם למסיבת הנורוז המסורתית שלי, שתיערך כרגיל באולם קבלת הפנים של שגרירות ישראל בטהרן, ברחוב **פ'רין אַנְתְּצַאמי** על שדרות **המלך נ'קישיר**. שנת 1427/2607 נכנסת באמצע הלילה, ולכן נתכנס ביום חמישי, **29 באספנדר 1426/2606** (19 במארס 2048, אור ליום שישי י' בניסן התת"ח) בשעה 22:00, לארוחה פרסית כדי המלך – המלך עצמו יגיע לזמן קצר, רק כדי לברך. בתוכנית גם הרצאה בעברית על מנהגי החג ומקורותיו, והופעה משותפת של הריוה האם חנה ג'האן פרוז יחד עם הזמרת האיראנית הצעירה **פ'ת'איש פ'ה'נאמי**, שישרו בעברית ובפרסית, בליווי תזמורת ורקדנים. מצרפת הולוגרמה לראש החדש שהקליטו במיוחד לקראת האירוע.

מסיבת הנורוז תסתיים אחרי שנצפה ככניסת השנה החדשה, בשעה 02:01:47 בלילה. המסיבה מתקיימת בחסות אליעל, המציעה חבילות טיסת התעופות מתל-אביב למזרח הרחוק דרך טהרן, ומטהרן לארה"ב דרך תל-אביב. ההשתתפות באירוע היא בהרשמה בלבד. הנספחות צריכה להעביר רשימת שמות כדי לאשר מראש את כניסתכם או להנפיק לכם קוד התעקות לכאן. לאלה החיים בישראל אני ממליצה להגיע כמה ימים מראש או להישאר כמה ימים אחר כך, כדי להתכונן מרוח החג השדרה כאן על המול. אם אין לכם זמן לשחות נוספת – אפשר להתעק רק למסיבה, אבל תבל על הכסף ועל הסדרות. נספה תרבות של איראן בירושלים עורך מסיבה מושקעת ומפוארת לא פחות, עם אותם מנהגים, וגם יש הסברים בעברית. לכבוד שנת המאה לישראל, גם בירושלים המלך יבוא לברך. במהלך השנה יתקיימו אירועים נוספים, ותמיד אפשר לתכנן ביקור בטהרן בעונה יקרה פחות, ולזמן ארוך יותר. שאר אירועי האביב מפרטים בהמשך הניוזלטר. ההמלצה האישית שלי היא להגיע לפחות יומיים לפני ראש השנה, כדי להספיק ל"יום רביעי הארוך" (שנחגג בלילה שבין שלישי לרביעי), <

29 באספנדר, 1426/2606
שמות החודשים באיראן הם שמות של אלוהויות זורואסטרייות. השנה היא 1426 להיג'רה של מוחמד ו-2606 לעלייתו של כורש הגדול לשלטון. הספירה המלוכנית הוכנסה לשימוש ב-1976 בידי מחמד-רזא שאה, והייתה בשימוש עד המהפכה האסלאמית

המלך נ'קישיר
מלך מיתולוגי שחי באלף הראשון לקיום העולם

פ'רין אַנְתְּצַאמי
משררת חשובה ואהובה, ילידת 1906. דמות מופת לנשות איראן לאורך השנים

זו ההזדמנות לארח חברים מאיראן, להתארח אצלם, ולא לשכוח מתנות. חג הנורוז בטהרן

התפקיד לסמלי בלבד, והמועצה פיזרה את עצמה והפכה לוועדת משנה במג'לס, בית הנבחרים. "מועצת שומרי החוקה" – הגוף שסינן מועמדים לבחירות ואישר (או פסל) חוקים של בית הנבחרים – התפצלה לוועדת

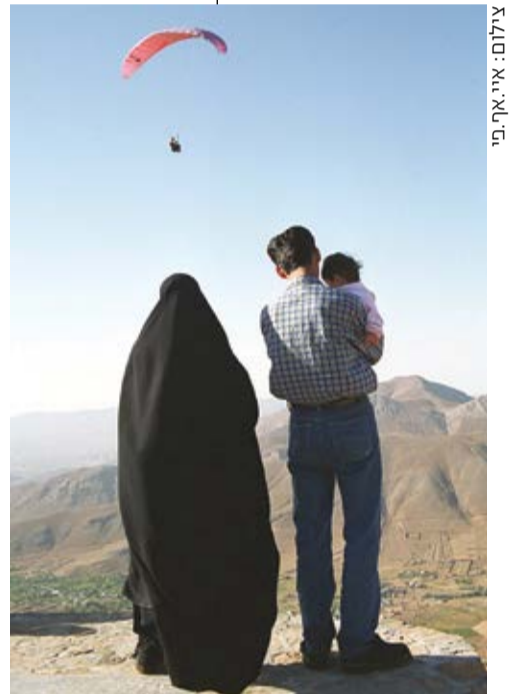
לוח אירועי האביב – ישראל-איראן

- תערוכה של האמנית האיראנית-ישראלית **אֶלְהָאם רֶפְנִי**, ושיחה עם האמנית (שגרירות ישראל, אולם לוברני).
- מפגש ספר עם הסופרת דורית רביניאן, בעקבות ספרה האחרון (עברית, בשגרירות ישראל בטהרן ובקונסוליה בשיראז).
- שאהין נג'פי מארח את אביב גפן ואמנים צעירים בנשף השנתי שלו בטהרן.
- סיבוב ההופעות השנתי של אליל הפופ אליון סדן-רסתמיאן, המארח חברים מוסיקאים איראנים וישראלים (פרסית ועברית), ייפתח בהופעה חגיגית בהיכל התרבות של "עיר הספרים" בטהרן, בשיתוף שגרירות ישראל.
- הסטנדאפיסטים שירלי ח'אכשור ובני ברוכים משכיבים את הקהל בפרסית (בתיאטרון הצ'אדור) ובעברית (באודיטוריום של השגרירות).
- ערב קריאת שירה עברית-פרסית (תרגום סימולטני) עם נאהיד ג'משידי, הילא צדיקי, גיא ארש לויאן, שרון המשוררת ופ'יאם פילי.
- זמרת הנשמה ראשית-אורה במופע אינטימי (עברית, בסניפי הבית הישראלי).
- לירז צ'רכי וג'ון אבני שרות ומעלות זיכרונות ביחד.
- ד"ר אורלי נוי בהרצאה על פרויקט התרגום הגדול של ספרות איראנית לעברית.
- כנס חגיגי במיוחד של איראנוידאיקה באוניברסיטת בורעלי סינא בהמדאן.
- פסטיבל סרטים ישראליים בסינמטקים בערים הגדולות.

שנת 1427/2607
ונוסת באמצע
הלילה, ולכן
ותנוס ביום
חמישי, 29
באספנד
1426/2606 (19)
במארס 2048,
אור ליום שישי
ו' בניסן התת"ח
בשעה 22:00,
לארוחה פרסית
כיד המלך – המלך
עצמו יגיע לזמן
קצר, רק כדי לנרץ

בחירות ולוועדת חוקה תחת בית הנבחרים, עם פרוטוקולים שקופים ושירור חי של כל הישיבות. איראנים גולים רבים שבו למדינתם, מביאים עמם כספים להשקעות שהציעו את הכלכלה קדימה תוך פתיחות למערב ולמדינות אחרות. חירוש הקשרים עם ישראל לקח עוד כמה שנים: הוא התממש רק אחרי שהוחלט כי המנהיג הסמלי לא יהיה איש דת, אלא מלך. יורש העצר רֶזָא פֶּהְלֵי הוזרז לתפקיד. אחרי התפוררות הרפובליקה האסלאמית איראן למדה מהניסיון – הרי משטרי העבר הפעילו בה גם כפייה חילונית וגם כפייה דתית – וכיום היא מדינה בעלת חופש דת מלא לדתיים ולחילונים מכל הדתות. בחירות חופשיות אמיתיות הביאו מנהיגות חדשה, ולאטילאט חזרו אנשי הדת למקומם הטבעי – כמנהיגים רוחניים, עם נציגות סמלית במוסדות השלטון. באופן פרדוקסלי הדבר חיזק את מעמדם, כי מי שתמך בהם עשה זאת מבחירה, ולכן גם הקשיב להם. בתחילת המאה היה צריך להציג לישראלים את הפן היפה של תרבות איראן, אך היום צריך להזכיר לתלמידים בשיעורי ההיסטוריה שהיה דבר כזה "הרפובליקה האסלאמית". לצעירים שבכם בוודאי קשה לדמיין מציאות כזאת, ואפילו הקשישים שעוד זוכרים במעומעם את הזמנים ההם מתקשים לשחזר את ההרגשה היום, כאשר הייטקיסטים ישראלים מתעקקים לארוחות צהריים עסקיות במסעדות טהרן. צעירי ישראל גורשים את מסיבות החוף של גילאן בערבי הקיץ ובמיוחד בימי חמישי, ומלונות הפאר של שלושת האיים הם יעד הנופש המועדף על הוריהם (השופינג שם חווייתי לא פחות מאשר בטהרן, כך מוסרים לי). חובבי הסקי הישראלים מציפים את אתרי הגלישה בהר דְמְאָנְד ובהרי דְנָא. בתקופת הרפובליקה האסלאמית הם היו יוצאים לסקי באירופה או מחכים לשלג בחרמון, הייתם מאמינים? המועדונים של קְוֵיִן וּשְׁהֶרָזַד הדיחו את מועדוני תל-אביב מצמרת הדיורג של <

< להסתובב בין מדורות ולקפוץ מעל האש. הצעירים המקומיים אוהבים תיירים – אחרי החג הם מחקים את המבטא של הישראלים האומרים לאש "הצהוב שלי אלייך, האדום שלך אליי". בלילה הזה אנחנו מארגנים לישראלים סיור מודרך, שבו תוכלו לראות את המנהגים הקדומים ולהשתתף בהם. הילדים הולכים עם סירים וכפות כדי להרעיש ולאסוף ממתקים מהבתים, והנשים מתעטפות בצ'אדור, מסתרות בין הצללים ומאחורי שיחים, ומצותות לאנשים כדי לגלות לפי שיחות אקראיות מה צופנת השנה הבאה (כזמן הזה מכירות הצ'אדור בשמיים. לאלה מכם שרוצים לקנות צ'אדור כדי לכוש בישראל, כהצהרה אופנתית, עצתי לכם היא לחכות עד אחרי החג. מחירי הצ'אדור ירדו אז פלאים). חאג'י פירוז – מעין ליצן מושחר פנים ששר ורוקד ברחובות בשבועות שלפני החג – נעלם אחרי ראש השנה, אז כדאי להקדים לפחות ביום כדי לראות אותו. זאת חוויה בפני עצמה. חלק מהחאג'י פירוזים כבר יודעים לזהות ישראלים, ושירים להם שירים מצחיקים גם בעברית. כדאי!

צילום: אי.אי.פי

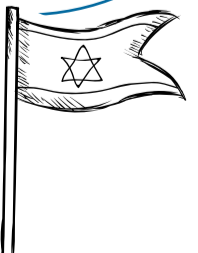
מי צריך לטוס לאירופה. הרי דמאונד

איך הגענו הנה

מסורת מסיבות הנורוז שלי החלה בשנות התשעים של המאה הקודמת כאירועים לסטודנטים וחיליים "בלי בכירים ובלי פרופסורים", והמשיכה במסיבות בבית ולאחר מכן בבית גדול יותר של חברים בישראל. המטרה הייתה לאפשר גם לישראלים שאינם פרסים להכיר את הצדדים היפים של תרבות איראן, בתקופה שהמזרח התיכון היה אזור מוכה מלחמה וטרור. איראן נקראה אז "הרפובליקה האסלאמית של איראן", ונשלטה בידי אנשי דת קיצונים. היא הייתה האויבת מספר אחת של ישראל ושל סעודיה. הדברים השתנו אחרי מותו של המנהיג עלי ח'אמנהאי. ח'אמנהאי שלט באיראן במשך יותר משלושים שנה באמצעות כוחות ביטחון, שחלקם הגדול שכירי חרב לא איראנים, ובאמצעות מנגנון שלטוני שכלל ועדות שתפקידן לשמור על המשטר – לעיתים קרובות מפני העם. היו הפגנות נגדו מדי פעם, לפעמים זה אפילו נראה מוצלח, אבל הן תמיד פסקו אחרי כמה הרוגים. על גוף ששמו "מועצת המומחים" הוטלה המשימה לקבוע מי ישלוט במדינה אחרי הסתלקותו של המנהיג המכהן, וכשהרפה ח'אמנהאי מגופו ומאיראן, כונסה המועצה המתונה ביותר שנבחרה אי פעם. בין חבריה היה הנשיא באותו זמן, חסן רוחאני, ששרבב מדי פעם לנאומיו ביקורת על היד הקשה שנוקט המשטר באכיפת חג'אב על נשים או בהשקת מבקרים. בצעד נדיר ואמיץ החליטה מועצת המומחים לשנות את הגדרת תפקיד המנהיג בחוקה באמצעות משאל עם. אחרי המשאל הפך

פרופ' (אמריטוס) אֶלְהָאם רֶפְנִי

אמנית איראנית-ישראלית עטורת פרסים ומענקי אמנות. נולדה באיראן ב-1980 ועלתה לישראל בגיל תשע, למדה ולימדה בבצלאל, ומאז שחרור איראן לימדה לסירוגין בבצלאל ובבית הספר הגבוה לאמנות בטהרן, עד לפרישתה לגמלאות השנה. ממשיכה לחלק את זמנה בין שתי המדינות, ליצור, וללמד כיתות אמן בסטודיו הפרטי שלה

הטרנד הבא של צעירים ישראלים. חופי איראן

המלך. רא פהלווי

אריכות ימים. ריטה

הילדים הולכים עם סירים וכפות כדי להועיש ולאסוף ממתקים מהבתים, והנשים מתעטפות בצ'אדור, נצ'אדור, מסתרות בין הצללים ומאחורי שיחים, ומצותות לאנשים כדי לגלות לפי שיחות אקראיות מה צופות השנה הבאה. נזמן הזה מכירות הצ'אדור נשמיי

קצת פחות מחודש לפני יום העצמאות, וזו סיבה מצוינת לחודש שלם של חגיגות: בשגרירות, בקונסוליות, בבתים הישראליים ובמוסדות התרבות האיראניים יתקיימו אירועי תרבות שיפתחו וייסגרו בסעודות מנגל ענקיות. שגרירת ישראל ואנחנו, הנספחים, נהיה אורחי הכבוד בפיקניק סידה פֶּךְר (היום ה-13 האחרון של נורוז) שיתקיים בחצר גינת ביתן המלך, במעמד ראשת הממשלה **מסיח עלינז'אד** ובכיר אנשי הדת **איתאללה עט'מא חסן פרידון**, המתקרב לשנתו המאה. נשליך ביחד את הנבטים הנבולים משולחן החג אל הנהר, ונאחל לעצמנו עוד שנים רבות של שיתוף פעולה פורה.

האירועים ייסגרו בכמת יום עצמאות מרכזית בכיכר אזאדי בטהרן, בהנחיית יסמין לוי ובכיכובה. באירוע יוענקו פרסי המחקר המשותף במסגרת קרן מאהפֶּר, יופיעו אמנים משתי המדינות, ויתקיים שלב הגמר של העונה העשירית של התוכנית הפופולרית ריטהאקדמי, שבה מתמודדים זוגות של ילדים-אמנים, אחד ישראלי והאחר איראני, תחת חסותה של הזמרת ריטה, החוגגת השנה יום הולדת 86. כולנו מאחלים לה אריכות ימים והמשך פעילות מבורכת.

לוח פעילויות חודש העצמאות נמצא כאן. חלק מפעילויות התרבות מיועד לקהילה הישראלית המקומית, וחלק נועד להכיר לקהילה המקומית את תרבות ישראל. בלוח מפורטים אירועים של השגרירות ושל הנספחות, וגם אירועים ומופעים של אמנים ישראלים ושל הבתים הישראליים שאינם קשורים לשגרירות. לפרסום האירועים שלכם בניוילטר הבא, אנא צרו איתנו קשר דרך האתר.

סיום ערי הבירה באיראן, שאתם מוזמנים להירשם אליו, יחול השנה אחרי חגיגות יום העצמאות ולא בסוף נורוז, כפי שהיה בשנים קודמות. אני ממליצה מאוד לבקר באתר של שגרירות איראן בישראל ובמיוחד באתר של נספחות התרבות. שם תוכלו למצוא קורסי פרסית בכל הרמות, תרגומים חדשים של ספרות פרסית לעברית, סדנאות אמנות איראנית כגון קליגרפיה, ציור מיניאטורות ופסיפס אצפהאני, אירועי תרבות של כל קשת התרבויות והזהויות המרכיבות את איראן, וכן מודעות דרושים והודעות משמחות נוספות.

בברכת חגים שמחים וקלים ואביב נעים,
ד"ר תמר עילם גינרין,
נספחת התרבות של ישראל באיראן

הודעות ודרושים

דרושים מורים לעברית בכל הרמות לבתי ספר בפריפריה באיראן, ולקורסים של עברית עסקית בערים הגדולות. תעודת הוראת עברית כשפה זרה וניסיון של שנתיים לפחות. אפשרות למשרת סטודנט. פרטים מלאים והגשת מועמדות – באתר הנספחות.

דרושות בנות שירות לגני חב"ד ולגנים דרלשוניים בקהילה הישראלית בערי איראן. פרטים מלאים והגשת מועמדות – באתר חב"ד איראן.

החלה ההרשמה למחזור אוקטובר 2048 של קורס הדרכת טיולים באיראן למדריכים מוסמכים. פרטים מלאים והגשת מועמדות – באתר הנספחות.

לבית הספר "שלהבת", תוכנית הבגרות של הקונסוליה הישראלית בשיראן, דרושים מורים ללשון ולאזרחות. פרטים מלאים והגשת מועמדות – באתר הקונסוליה.

החלה הגשת המועמדות למענקי מחקר משותפים של חוקרים ישראלים ואיראנים בכל תחומי הדעת. פרטים מלאים והגשת מועמדות – באתר קרן מאהפֶּר. ■

לתגובות: dyokan@makorishon.co.il

< מדריכי התיירים בכל העולם, וסיוודי לימוד ובילוי באצפהאן יוצאים פעמיים בשבוע. האם אנחנו עוד יכולים לזכור את הזמנים שבהם לא היו פיסטוקי רפסנג'אני חמצמצים ברוכני הפיצוחים, שבהם דפי פירות היו רק לדר משמש עבה, ולא הכרנו פירות כמו ענאב, אַזְגִיל וְעֵ'אֶ'אֶ'תְהָ? בחזרה לימינו ולנורוז: במשך 13 ימי החג נוהגים האיראנים לבקר חברים וקרובי משפחה במקום ללכת לעבודה וללימודים, וזו הודמנות מצוינת לאלה מכם שמקיימים קשרי עסקים וחברות באיראן להזמין אנשים אליכם הביתה או להתעק אליהם, ולא לשכוח מתנות. אם טרם עשיתם זאת, באתר הנספחות תוכלו למצוא רעיונות ובתי עסק ישראלים מומלצים למשלוח מתנות נורוז ללקוחות ולספקים איראנים.

הידעתם?

מונהג ההצלפות בבצל ירוק תוך שירת "דיינו" מקורו באיראן, ולא בעת העתיקה! עד לפני כעשרים שנה היה המנהג מקובל רק בקרב הקהילה הפרסית. הוא תפס תאוצה אחרי חידוש היחסים, כשישראלים החלו להציף את איראן בחגים ולהשתתף בלילות סדר של הקהילה המקומית.

פסח וליל הסדר

שימו לב – ליל הסדר השנה הוא במוצאי שבת, 28 במארס. זה יוצא באמצע הנורוז, ואני מקווה שעדיין תהיו כאן. אפשר לחגוג בסדר הגדול של השגרירות, אבל קחו בחשבון שאנחנו מוזמנים מקומיים ומשמיעים הרבה הסברים בפרסית על המנהגים ועל מקורותיהם. האירוע גם מתאים פחות לשומרי שבת וחג, כי הוא כולל קטעי מוזיקה ומחול. הסדר של השגרירות נועד יותר להציג את חג הפסח בפני האיראנים הלא יהודים. נשמח מאוד לנוכחות ישראלית, להגברת האותנטיות – עם עדיפות כמובן לרוברי פרסית, רימה של תיכון תספיק (מי שמעוניינים להצטרף בשנה הבאה, יכולים כבר עכשיו להירשם לקורסי פרסית בשגרירות איראן בירושלים ובמכון ח'ואנרן, שהיה לי הכבוד להיות בין מפתחי תוכנית הלימודים שלו).

אם חשובה לכם האווירה היהודית הדתית, בתי חב"ד ורשת "הבית הישראלי" עורכים לילות סדר כהלכתם בערים טהרן, אצפהאן, המראן, שיראן, משהר, יֶזְד, פֶּרְמַאנְשָׂאה, רֶ'שֶׁת, תֶּבְרִיז, קֶזְוִין ועוד (רשימה מסודרת עם פרטי התקשרות בסוף הניוילטר). למעוניינים בטעימה מהידידישקייט המקומי אני מצרפת גם רשימה של בתי כנסת בערים הגדולות. תוכלו לבקש להתארח בסדר אצל משפחות מקומיות, וחלק מבתי הכנסת גם עורכים לילות סדר לתיירים ישראלים. הרבנים מדברים עברית, כמובן, ובמשרדי בתי הכנסת מעסיקים סטודנטים ישראלים מקומיים במענה לטלפונים, כך שלא צריכה להיות לכם בעיה. גם בליל הסדר תשמעו הרבה עברית, אבל הנוסח וחלק מהמנהגים שונים. בערים הגדולות אפשר גם למצוא בתי מלון כשרים בהשגחה ועד יהודי טהרן, המקיימים לילות סדר כהלכתם.

המלצת הנספחות: גם אם אתם לא שומרים מצוות, לכו לראות את בית הכנסת המרכזי של טהרן. קחו את הסיור המורדך בעברית. זו חוויה שלא תשכחו, הן בשל הארכיטקטורה והפאר של המקום, והן בזכות ההדרכה המשעשעת והסיפורים המרגשים.

אלה מכם שאינם שוהים במלון כשר אך זקוקים לאוכל כשר לפסח – הנה קישור למפת מאפיות המצות והסופרים הכשרים באיראן. קחו בחשבון שיהודי המדינה נמנעים בפסח גם ממוצרי חלב, ולכן אם אינכם יכולים להסתדר בלי מוצרים כאלה, תצטרכו להתפשר על כשרות.

יום העצמאות

חגיגות 100 למדינת ישראל נערכות השנה במקביל לחגיגות 20 לחידוש היחסים עם איראן. יום חידוש היחסים, 14 בפֶּרְוֶרְדִי, יחול

יארח את חגיגות יום העצמאות הישראלי בטהרן. מגדל אזאדי